

Maa- ja metsätalousministeri
Jari Leppä

Lausunto EU:n suunnittelemasta lyijyn käytön kieltämisestä vesistö- ja kosteikkoalueilla

EU:n Kemikaaliviraston valmisteleva esitys ”kielto lyijyn käytön kieltämisestä vesistö- ja kosteikkoalueilla” tai jopa täyskielto uhkaa metsästäjien perinteistä harrastusta ja metsätaloutta.

Suomessa lyijynkäyttö kiellettiin sorsastuksessa 1996. Kielto on perusteltua Hailuodon ja Liminganlahden kaltaisissa paikoissa, joissa metsästyspaine on suuri ja ammuttavat laukausmäärät liikkuvat sadoissa tuhansissa vuosittain. Muualla maassa hyöty on kyseenalainen. Muussa metsästyksessä lyijyä on saanut tähän asti käyttää normaalisti. EU tähtää kuitenkin lyijynkäytön rajoituksen kiristämiseen. Vesistöalueiden lisäksi kiello koskisi kosteikkoalueita, joita on arviolta 25 prosenttia maanpinta-alasta. Ongelmana on kuitenkin EU:n laeva tulkinta asiasta, joka tarkoittaa, että kiellon piirissä olisi pahimmillaan 2/3 Suomen pinta-alasta. Kuriosteettinä voidaan mainita, että jopa perinteiset, lyijystä valetut ongenpainot tulisivat kielletyiksi.

Lyijyä korvaavat materiaalit ovat kalliita ja/tai soveltuvat lyijyä huonommin haulien ja luotien materiaaliksi. Korvaavat materiaalit ovat usein ominaispainoltaan kevyempiä kuin lyijy, jolloin haulit eivät ole iskuteholtaan lyijyä vastaavia. Uhkana on myös, että moni ampumarahta joudutaan sulkemaan. Korvaavat haulimateriaalit ovat ongelmallisia myös metsätalouden kannalta. Haulit lentävät useita satoja metrejä ja osuessaan puihin aiheuttavat ongelmia metsäteollisuudelle. Sahateollisuuden kannattavuuden kannalta tässä on omat riskinsä.

Lyijyn aiheuttamaa terveysriskiä riistaruuasta ihmiseen voidaan vähentää kansanterveydellisesti hyväksyttävään tasoon puhdistamalla riistaeläimen osuma-alue riittävän hyvin.

Itä-Lapin kuntayhtymä toteaa, että lyijynkäytönrajoitusten tulee perustua realiteetteihin ja huomioida eri maiden ja alueiden tarpeet. Ensisijaisesti pitää pyrkiä rajoittamaan lyijynkäyttöä neuvomalla ja opastamalla, ei rajoittamalla ja kieltämällä.

Dina Solatie, FT
johtaja
Itä-Lapin kuntayhtymä

Antti Mulari
kunnanjohtaja
Savukosken kunta